

Ырбыд — миң ыра сандаам туолуута

Амма нэһилигэр көһөн кэлбитим. Онтон салгыы олохпун муусуканы кытта ситимнээри, тохус кылаас кэннигитэн муусука колледжыгар “Норуот үстүрүмүөнүн” салаатыгар үөрэнэ кирибитим. Билигин Арктикатаабы култуура институттар “Менеджмент социально-культурной деятельности” диэн идэҕэ үөрэнэ сылдьабын.

— **Тыһы, муусука эйгэтигэр бастагы хардыларын олох кыра сылдьан онорбут эбикини дии. Ырыаһыт буолуом дии саныыр этин дуо?**

— Олох кыра эрдэхпиттэн ырыаһыт буолуом дии саныыр этим. Баар, ол ийэм баба санаатыттан сиэттэрэн буолуо. Кини куруук “мин обом ырыаһыт буолуо” диир этэ. Баар, ырыаһыт буолуохпун бабарарбын ийэм курдатты сэрэйн, санаабын бөөрөгөрө буолуо. Билигин бу баба санаам туолан эрэриттэн үөрөбүн.

— **Ванс диэн бэйэҥ аатыҥ дуо?**
— Ваня диэммин. Уруг-уруккуттан доброторум Ванс диэн ааттыллар. Бу ааптынан “Кини” араадыаба ди-джей быһытынан сүрэхтэммитим. Ырыаһыт буолан салгыы бу ааптынан бардым.

— **Того итинник ааты талын?**
— Дьиннээх ааптын кыратык да буоллар уларытан, аныгылыы тулсаран биердим. Кини барыта сахалыы ааты ылынар кэмигэр, арыы ураты буолуун диэн санаанан салайтарбытым.

— **Эн ырыаҥ ыччакка анаар, оттон аба саастаах көлүөңэ, эн санаарар,**

хаста, хаһан, хайдах тыаһахтаар симистэ диэни онороллор. Бу ырыаһыт хайдах төлөөбүтүтүн туһулуктаах. Оттон бийиэхэ сорох-сорохтортон “ырыабын, баһаалыста, аҕалан биэр” диэн көрдүүлэр. Онон тэлэбимдэннэҕэ биэри элбэхтик тахсара буоллар диэн баа санаа баар.

буоллаба.

— **Үлэлиир эйгэбиттэн холобур онгостор дьоннооххун дуо?**

— Кими даҕаны холобур онгосту баппын, Арай себүлүүр ырыаһыттардаахпын, Омук ырыаһыттарыттан Бейонсу, Крис Брауны, нууччалартан оннук ордук себүлүүн истэр ырыаһыттым суох эбит.

“Таптап ырыата”, “Сибэкким” диэн ырыалары сотору-сотору араадыаба истэбит. Сорох кили “бу ким ыллыыры, ким эбитэ буола?” диэн таайа сатыыр. Сорох кили кинини эндэппэккэ билэр. Кини Ванс Иванов. Иван 2011-12 сыллаабы “Саҥа ырыа” күрэх 8 сезонугар “Саҥа аат” номинацияны ылбыта.

Билиги эстрадабытыгар хантан да кэлбитэ биллибэккэ эмискэ санаттан

“Саҥа аат” номинацияны ылыыта.

Билиги эстрадабыттар хантан да кэлбитэ биллибэккэ эмискэ санаттан саҥа ааттар, талааннар баар буолбут буолаллар. Эстрададан, артыыстар олохторуттан тэйичи сылдар дьон “хантан эмиэ манньк ырыабыт кэрэйдэн кэллэ?” дири санааччылар. Оттон, дьинэр, ырыабыттарбыт кини эйгэбэ тахсыахтарын иннинэ улахан “оскуоланы” бараллар. Ол курдук, бүгүнтү дьоруойбут — Ванс онтон тора турбатах кили. Кини эстрада тыаастырын иһинэн Аркадий Алексеев “Дайар сахалар” устудьуйатын үлүһүлөөччү буолар. “Дайар сахалар” туһунан кылгастык кэспиир эбит буоллаахха, бу устудьуйаба Аскалон Павлов, Екатерина, Алексей Егоровтар, Сахаайа, Александр Бурнашевтар, Ника, Анастасия Готьева, Сийэ Уола, Лөгөнтэй үлүһүлүүр, үүнэн-сайдан кини эйгэбэ дайдылар. Оттон билигин кинилэр суолларын батыһан манна ырыа Чараан, Умсуура, Айкаана, Ваня Потанов уо.д.а. үөрэнэ сылдьаллар.

— **Ванс, дорообо. Эн ырыа эйгэти-гэр хайдах кирибиккинэй?**

— 2010 сыллаахха устудьуйоннуу сылдьан араадыһа улаһи сырыттаһына, Семен Ченянов устудьуйа-тыгар кастинг буоларын истэммин онно барбытым. Кастини ааһан, киниэхэ дьарыктана кирибитим. Бу сылдьан Самэн этигинэн эдэр ырыабыттарга анамыт ерөспүүбүлүкэтээби “Туй Хайа” кураах кыттыбытым. Оно, арай, Дьуллүүр сүбэбэ Аркадий Алексеев бэрэсэдээтэли оморор эбит. Манна ерөспүүбүлүкэ араас мунуугуттан кэлбит ыччаттан абыах килини талан ылытырар. Ол иһигэр мин баарым. Бу кэнниттэн Дьоккускайга кэлээт, Аркадий Алексеев бириһигэр сыл ахсын ытыллар “Ылаа, эдэр саас” дьин кураах кыттыбытым. Мантан ыла Аркадий Алексеев “Дайар сахалар” бөлөбөр дьарыктанан барбытым.

— **Бу иннинэ ылыыр этин дуо? Оро сааһын туһунан кылгастык кэпсигэн буолаарай?**

— Ойор-төбөр оро сааһын Амма улууһун Соморсун нэһилигэр аа-спыта. Биригэ төрөөбүт түөрүт, мин иккис оробун. Эдьийдээхпин, быра-аттаахпин, балтылаахпин. Бэйис кы-лааска үөрэнэ сылдьан мусукаалынай оскуолаба үөрэнэр баһам баттарбака,

ылынар кэмигэр, арыын ураты оуулун дьин санаанан салаттарбытым.

— **Эн ырыаҥ ыччакка анаар, оттон ара саастаах көлүөнэ, эн санабар, эйигин хайдах ылынарый?**

— Эдэр ычат форматтар үксүн улаһи сатыбын. Ол эрэри Саха өрөспүүбүлүкэтин норуодунай артыһа Аркадий Алексеев салайар “Дайар сахалар” айар бөлөбү кытта Саха си-рин улустарынан бу бири сыл устата көхтөөхтүк гастрольга сырыттым. Кэ-сиэри ытыбын, ол быһыгар ылыбын. Кэсизэрибигэр эдэрдийин-эмэниин бары сылдьаллар. Дьон дуоһуйан, асты-нан барарыттан сылыктаахха, балай эмэ ылыналлар быһылаах.

— **Ырыабын бэйэн айарын дуо?**

— Үксүн Саха сириг биллиилээх мелодиста Семен Ченянов айбыт ырыаларын ылыбын. Бу кэлин Эрхаан-нын үлэлээн эрэбин. Бэйэм суруйбут ырыаларбын кэнники ылыыр была-аннаахпын. Саҥа ырыаба ылыабыт “Сибээки” ырыабын Лана Сорокина тыларарыгар матыһып бэйэм айбытым.

— **Оччубо ырыа айар буоллабыт дии. Хайдах турукка сылдьар кэмнэр ырыа айылларый?**

— Тылы суруйар уустук. Матылп кили үөрдэбинэ эбэтэр хом санаабы ыла-ран сырытабына бэйэтинэн кириэн кэлэр. Бири эмэ үчүгэй, куустээх ис хоһоонноох хоһоон аахтаахпын. Маты-ыл эмэ бэйэтэ тахсан кэлээччи.

— **Ханнык хоһоонно матылып айдыҥ?**

— Ону кэнники ылыыр былааннаах-пын. Онон билигин эппэппин.

— **Саха сиригэр шоу-бисинэһи хайдах сыаналыгыҥ?**

— Билигин турунунан билиэхэ шоу-бисинэс суох дии саныбын. Арбаа энгэрлэргэ, собуруу дойдулары кытта төгүтээн көрдөххө, билиэхэ оннук сай-дылаах буолбатах. Шоу-бисинэс килигтэн харса-хабыра суох буолары ирдийр. Оттон саха менталитета онно сеп түбэспэт. Кэлин сайдан иһиэ, кэ-скил баар.

— **Тус бэйэн бу эйгэни хайдах сайынарыан этэ?**

— Бу эйгэ син бири иһитиннэрэр, биллэрэр, көрдөрөр хампааньалары-нан сайдар. Хаһыакка, суруйуу өттүгэр үлэ үчүгэйдик барар. Тэлэбиссэргэ элбэх биэри оноруллуон наада. Ара-адьыла туһунан этэр, буоллаахха, атын дойдуларга араадыһаба ким ырыата

баһаалыста, абылан биэр” дьин көрдүүлэр. Онон тэлэбисинэһэ биэри элбэхтик тахсара буоллар дьин баба санаа баар.

— **Аны 3-5 сылынан бэйэни хайдах көрөбүтүҥ?**

— Үөрэхпин бүтэрэн дипломнаах ис-пэсалиис буолан, судаарыстыбаннай төрүлүгэ үлэһим. Ырыабын ыраах-пакка, хоһи курдук ылыр сылды-ам. Билиэхэ анаардас ырыанан кили айабын иттимит. Күн-дьыл хаа-мытын бэйэтэ көстөн иһиэ, туох-туох буолан иһиэ биллибэт буоллаба.

— **Иллэн кэмнэр туһунан дьарык-танарын сөбүлүүтүҥ?**

— Үөрэх-үлэ-гастроль кэмнэр би-риэмэ көлүннэбинэ, доброттору кытта көрсөбүтүм ордоробун. Саас айылҥаба сылдыарбын, кустурубун сөбүлүүбүн.

— **Арай эн XX үлэ сабаланыта төрөөбүт буол, хайдах кили буолуом этэ дии саныгыҥый?**

— Оччотообу дьирбэн-дарбаан сыл-ларга, бэйэм билигини хараахтарын уонна санаабын билинэн туран, бэ-литинчээкэй дьэйтэл буолуом эбитэ дуу. Билигин санаабынан Сэбээскай былааы утарыам эбитэ буолуо. Ол эр-эри оччолорго мин уопастыба ханнык арааттыгар кирсэрибигэр туулуктаах

Арай сөбүлүүр ырыабыттардаахпын. Омук ырыабыттарыттан Бейонсе, Крис Брауны, нууччалартан оннук ордук сөбүлээн истэр ырыабыт суох эбит. Бэйэбит дьомууттан Далаана, Байбал Сэмэнэп, Аскалон Павлов, Ника ырыа-ларын сөбүлээн истэбин. Араас хайыс-ханы барытын истиэхпин сеп.

— **Эн ырыа эйгэтигэр тахсаргар син бири ким эрэ куус-көмө буолар буоллаба дии...**

— Бэйэм чуҕас дьонум, чуолаан аһам уонна эдьийим Иванова Лариса Ивановна, доброттору куус-көмө буо-лаллар. Ырыабыт быһытынан тахсар-бар, биллэн турар. Аркадий Алексеев, “Кини” араадыһаба эрдээктэрдий сылдыбыт Вара Ермолаева, мелодист Семен Ченянов уонна Татьяна Чаран-ская өгөлөрө улахан. Татьяна Чаран-ская “Стань звездой”, “Саҥа ырыа” бырайыактарыгар кыттыым уонна, этэн аһарбытым курдук, Аркадий Алексеев “Дайар сахаларын” кытта улустарынан сылдьан ылыабытым — барыта үлэбэр куус-көмө, тирэх буолар. Түгэни туһанан кинилэргэ барыларыгар улахан махтал-бын тиэрдэбин.

— **Ванс кэпсээнин иһин баһыба!**

Сахаайа ТЕРЕХОВА.

Лицензия ААА № 001826 от 3 августа 2011 г.
Свидетельство о государственной аккредитации ВВ № 001120 от 1 сентября 2011 г.

Якутский институт экономики
Санкт-Петербургского Университета
Управления и Экономики

Приглашает на очную и заочную форму обучения:

По направлению бакалавриата:

- Менеджмент
- Экономика
- Социальная работа

по программе среднего профессионального образования по специальности:

Банковское дело	специалист банковского дела
Страховое дело	специалист страхового дела

На очную и заочную форму

программ среднего профессионального образования по специальности:

Срок обучения:	1 г. 10 м. – очная форма 2 г. 10 м. – заочная форма
----------------	--

Адрес приемной комиссии:
г. Якутск, ул. Халпурина, 22/1.
Тел.: 43-90-34, 43-91-21, 47-01-72, факс: 43-98-89
e-mail: www.srbste.ru, sakhatime@mail.ru, www.sahame.ru, aite.yakutia.biz